

DÔVODOVÁ SPRÁVA

B. Osobitná časť

K Čl. I

K § 1

Ustanovenie definuje predmet úpravy zákona o krajinnom plánovaní, v ktorom sa upravujú ciele a úlohy krajinného plánovania, postup obstarávania a schvaľovania dokumentácie krajinného plánovania, pôsobnosť orgánov štátnej správy v krajinnom plánovaní a postavenie krajinného plánovania v priestorovo plánovacích procesoch. Zákon implementuje aj články Dohovoru o krajine Rady Európy¹ s cieľom podporiť ochranu, manažment a plánovanie všetkých typov krajiny tak, aby zákon o krajinnom plánovaní bol adekvátnym právnym uznaním krajiny ako základnej zložky prostredia obyvateľstva v súlade s Dohovorom o krajine Rady Európy.

K § 2

Na účely tohto zákona sa vymedzujú pojmy, ktoré zatiaľ nie sú zákonne upravené a pre potreby aplikačnej praxe je dôležitý ich jednotný výklad.

Ide o pojmy krajina, hodnoty krajiny, ďalej integrovaný manažment krajiny, ekologická optimalizácia využívania krajiny, krajinný typ, krajinný ráz, krajinný obraz, charakteristický vzhľad krajiny, historická krajinná štruktúra, krajinná štruktúra, ekologická konektivita, územné podmienky. Viaceré pojmy sú prevzaté z Vestníka Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. XVIII 2010, čiastka 1b v súvislosti s Metodikou identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny. Niektoré pojmy ako napr. definícia cieľovej kvality je prebratá z Dohovoru o krajine Rady Európy.

Ak zákon používa pojem, ktorý už je upravený v niektorom právnom predpise a vyhovuje krajinoplánovacej praxi, zákon ho využíva. Príkladom je pojem ochrana krajiny, zelená infraštruktúra alebo adaptačné opatrenie na zmenu klímy, ktoré sú definované v osobitných právnych predpisoch.

K § 3

Ustanovenie definuje krajinné plánovanie, najmä jeho ciele a úlohy.

V odseku 1 je definované krajinné plánovanie ako proces vzájomného zladžovania územných podmienok krajiny s požiadavkami na jej hospodárske využívanie človekom tak aby bola zabezpečená ekologická optimalizácia využívania krajiny, ochrana prírody, ekologickú stabilitu a konektivitu, racionálne využívanie prírodných zdrojov a ekosystémových služieb, zvyšovanie odolnosti krajiny a zmiernenie dôsledkov globálnych zmien,, vrátane zmeny

¹ Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. č. 201 zo 16. marca 2005 k návrhu na podpis Európskeho dohovoru o krajine

klimatických zmien. Krajinné plánovanie je tiež zamerané na ochranu kultúrneho dedičstva, zachovanie krajinného obrazu a rázu. Na rozdiel od územného plánovania nie je krajinné plánovanie zamerané na územný rozvoj územia, na definovanie funkčného využívania územia a na jeho priestorové usporiadanie, ale na zabezpečenie komplexnej starostlivosti o krajinu a to najmä ekologicky optimálnu priestorovú organizáciu a využitie krajiny, ekologickú stabilitu a konektivitu, obnovenie devastovaných a degradovaných častí krajiny, hospodárne využívanie prírodných zdrojov, zachovanie kultúrneho a prírodného dedičstva krajiny vrátane krajinného rázu, adaptačné opatrenia na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy, opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia, opatrenia na zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny, ochrany pred povodňami a ochrany vodných pomerov a zlepšenia stavu biodiverzity. Vo vzťahu na zachovanie kultúrno-historických hodnôt je to posudzovanie hodnôt krajiny, stanovenie požiadaviek na ich ochranu a starostlivosť. Hlavnou úlohou krajinného plánovania je vytvoriť komplexný odborný podklad pre územné plánovanie a iné plánovacie dokumenty z dopadom na krajinu a nie ich nahradenie. Cieľom krajinného plánovania nie je zakazovanie určitých činností, napr. obmedzenie výstavby, ale práve zhodnotiť potenciál územia, vyhodnotiť podmienky pre výstavbu. To znamená, pre budúceho investora poukázať na možné rizika, obmedzenia, ktorými sa musí vysporiadať (zátopové územie, zosuvné územie, chránené biotopy, spodné vody, seizmicita). V odseku 2 je stanovené, že cieľom krajinného plánovania v súlade s Dohovorom o krajine Rady Európy, ktorý stanovuje, že na realizáciu krajinných koncepcií sa každá zmluvná strana zaväzuje zaviesť nástroje zamerané na ochranu, manažment a/alebo plánovanie krajiny. Cieľom krajinného plánovania je podporiť starostlivosť, manažment a plánovanie krajiny, prostredníctvom súhrnu zásad, činností a opatrení zabezpečujúcimi optimálne využitie krajiny. Krajinné plánovanie sa stáva nástrojom integrovaného manažmentu krajiny pre starostlivosti o životné prostredie.

Vo vzťahu na odseky 1 a 2 je v odseku 3 zdôraznené, že krajinné plánovanie nie je osamotený systém, je prepojený s ostatnými priestorovo plánovacími procesmi ako je územné plánovanie, manažment vôd, ochrana prírody a krajiny, pozemkové úpravy a iné a na druhej strane vytvára podklad pre všetky priestorové plánovacie koncepcie a plánovacie a rozvojové dokumenty, ktoré majú vplyv na krajinu. Príkladom sú územnoplánovacia dokumentácia, priemet stratégie adaptácie na zmenu klímy, resp. akčný plán na ich implementáciu, zásady ochrany pamiatkového územia, projekty pozemkových úprav, Vodný plán Slovenska, plány manažmentu čiastkových povodí a povodňového rizika, plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií, dokumentácia ochrany prírody a krajiny, plán starostlivosti o les, stratégiu ochrany biodiverzity, dokumenty ochrany a využitia nerastného bohatstva štátu, surovinovej politiky, stavu chránených ložiskových území a potenciálu využitia geotermálnej energie, programy odpadového hospodárstva, štátny program sanácie environmentálnych záťaží, plán rozvoja distribučnej sústavy, program na zlepšenie kvality ovzdušia a iné schválené odvetvové stratégie, projekty, programy, a iné koncepcné dokumenty a súvisiace priestorové údaje.

Úlohy a činnosti, ktoré krajinné plánovanie zabezpečuje sú definované v odseku 4, ktoré sa odvíjajú od cieľov krajinného plánovania.

V odseku 5 je zadefinovaný verejný záujem pre účely krajinného plánovania, ide predovšetkým v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a zákonom č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov o zabezpečenie práva na priaznivé životné prostredie na úseku

plánovacích procesov. Krajina nesmie byť zaťažovaná ľudskou činnosťou nad mieru únosného zaťaženia.

K § 4

Ustanovenie v odseku 1 stanovuje, že základným nástrojom krajinného plánovania je dokumentácia krajinného plánovania, ktorou sa komplexne rieši starostlivosť o krajinu. Pri príprave dokumentácie krajinného plánovania, sa prihliada na funkčnú využiteľnosť územia. Dokumentácia krajinného plánovania sa stane odborným podkladom pre ďalšie dokumentácie, ktoré majú vplyv na rozvoj územia alebo majú priamy alebo nepriamy vplyv na krajinu. Príkladom môže byť napr. zosuvné územie, na ktoré krajinný plán upozorní stanoví jeho charakter, limity, ale až následným dokumentom, napr. územným plánom obce bude na uvedenom mieste navrhnutá možná činnosť a konkrétne opatrenia, za akých je možné danú činnosť vykonať. Následne bude na úvahe konkrétneho subjektu, či za takýchto podmienok pôjde do realizácie svojho zámeru. Pozitívom dokumentácie krajinného plánovania je skutočnosť, že už v etape prípravy zámerov, bude podklad, ktorý bude zosúlaďovať všetky krajinnookologické podmienky územia. Dokumentácia krajinného plánovania zabezpečuje ochranu prírodného a kultúrno-historického dedičstva, životného prostredia. Jedným z prioritných cieľov je starostlivosť o krajinu a podpora adaptácie na zmenu klímy.

Obsah dokumentácie krajinného plánovania rieši odsek 2. Podrobný obsah jednotlivých stupňov dokumentácie krajinného plánovania budú obsahovať vykonávacie všeobecne záväzné právne predpisy.

V odseku 3 sa určuje vertikálna štruktúra dokumentácie krajinného plánovania. Krajinný plán Slovenska, krajinný plán regiónu a miestny krajinný plán tvoria hierarchické stupne dokumentácie krajinného plánovania. Termín „dokumentácia krajinného plánovania“ je súhrnným vyjadrením existencie obsahovo hierarchicky previazaných dokumentácií krajinného plánovania.

V odseku 4 je podrobnejšie opísaná forma spracovania dokumentácie krajinného plánovania. Má všeobecnú časť a osobitnú časť, ktoré sú spracované v textovej forme a grafickej forme. V odseku je ustanovený význam a funkcia krajinnoplánovacích regulatívov dokumentácie krajinného plánovania a akým spôsobom sú vyjadrované v dokumentácii krajinného plánovania.

Odsek 5 stanovuje, že osobitná časť dokumentácie krajinného plánovania sa následne využíva ako povinne využívaný podklad pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie, jej zmien a doplnkov, všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav, komplexné zisťovanie stavu lesov a iných strategických materiálov, koncepcií a programov s možným priamym vplyvom na krajinu a pre povoľovanie rôznych činností s dopadom na krajinu.

Odsek 6 ustanovuje formu dokumentácie krajinného plánovania, pričom bude pozostávať z textovej časti a grafickej časti, zároveň určuje, že tlačaná a elektronická podoba budú identické.

Odsek 7 vyjadruje väzbu na prijatý zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní, ktorý má účinnosť od 1. apríla 2024, konkrétne o väzbu na navrhovaná informačný systém územného

plánovania a výstavbu, s tým, že tento informačný systém by bol využívaný aj pre proces krajinného plánovania.

K § 5

Podľa odseku 1 Krajinný plán Slovenska je dokumentáciou krajinného plánovania najväčšieho územného celku – Slovenskej republiky. Definuje základné zásady, smery a priority integrovaného manažmentu a základné aspekty optimálneho využívania krajiny Slovenskej republiky.

Odsek 2 upravuje základný obsah Krajinného plánu Slovenska, pričom v súlade s ustanovením odseku 3 sa obsah a rozsah Krajinného plánu Slovenska sa podrobnejšie určujú v zadaní. Základný obsah Krajinného plánu Slovenska bude rozpracovaný vo vykonávacej vyhláške.

V odseku 4 sa určuje, že schvaľujúcim orgánom Krajinného plánu Slovenska je vláda Slovenskej republiky a osobitnú časť sa vydá ako nariadenie vlády Slovenskej republiky.

Odsek 5 ustanovuje Krajinný plán Slovenska ako záväzný pre obsah regionálneho krajinného plánu a povinne využívaný podklad pre Koncepciu územného rozvoja Slovenska a pre vypracovanie dokumentov celoštátneho významu s možným priamym alebo nepriamym vplyvom na krajinu,

K § 6

Odsek 1 krajinného plánu regiónu stanovuje pre akú časť krajiny sa spracúva. Ide predovšetkým o územie okresu alebo viacerých okresov vo väzbe na spracovanie územných systémov regionálnej úrovne, ale na základe rozhodnutia obstarávateľa regiónom nemusí byť len celé územie vyššieho územného celku, ale môže ním byť územie povodia vodných tokov, chránená vodohospodárska oblasť, chránená krajinná oblasť, národný park, a územie s osobitým režimom starostlivosti o krajinu národného významu alebo inak špecificky vymedzená časť krajiny.

V odseku 2 sa vymedzuje základný obsah krajinného plánu regiónu. Krajinný plán regiónu premieta Krajinný plán Slovenska na podmienky a podrobnosť riešenia regiónu. Zároveň krajinný plán regiónu autonómne rieši vlastné potreby regiónu, ktoré majú vplyv na krajinu a vyžadujú vyriešiť očakávaný zásah udržateľným spôsobom.

Odsek 3 určuje, že obsah a rozsah krajinného plánu regiónu bude podrobnejšie určený v zadaní, pričom základný obsah krajinného plánu regiónu bude rozpracovaný vo vykonávacej vyhláške.

V odseku 4 sa určuje, že krajinný plán regiónu schvaľuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a osobitnú časť sa vydá formou vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky .

Podľa ustanovenia v odseku 5 krajinný plán regiónu je záväzný pre obsah miestneho krajinného plánu a povinne využívaným podkladom pre koncepciu rozvoja regiónu, mikroregiónu alebo obce, ale aj pre projekty pozemkových úprav a iné dokumenty, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na krajinu.

K § 7

Odsek 1 miestneho krajinného plánu stanovuje pre akú časť krajiny sa spracúva. Ide predovšetkým o územie jednej obce alebo viacerých obcí. Môže však byť v prípade požiadaviek

spracovaný pre územie z hľadiska osobitého režimu starostlivosti o krajinu regionálneho významu. Miestny krajinný plán rieši celé katastrálne územie obce, t.j. nielen krajinu mimo zastavaného územia obce, ale vzhľadom na charakter aj zastavané územie obce, kde bude v zastavanom území riešiť základné otázky zelenej infraštruktúry, opatrenia na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy a pod.

Obsah miestneho krajinného plánu stanovuje odsek 2. V písmenách odseku sa ustanovuje základný obsah miestneho krajinného plánu. Miestny krajinný plán premieta krajinný plán regiónu na podmienky a podrobnosť riešeného územia. Zároveň miestny územný plán rieši vlastné potreby, ktoré majú vplyv na krajinu a vyžadujú vyriešiť očakávaný zásah udržateľným spôsobom.

Odsek 3 určuje, že obsah a rozsah miestneho krajinného plánu bude podrobnejšie určený v zadaní, pričom základný obsah miestneho krajinného plánu bude rozpracovaný vo vykonávacej vyhláške.

V odseku 4 sa určuje, že miestny krajinný plán schvaľuje okresný úrad a osobitná časť sa vydá formou vyhlášky okresného úradu.

Odsek 5 určuje miestny krajinný plán ako povinne využívaný poklad pre územný plán mikroregiónu, obce a pre územný plán zóny, ale aj pre projekty pozemkových úprav a iné dokumenty, ktoré majú priamy alebo nepriamy vplyv na krajinu.

K § 8

V rámci všetkých stupňov dokumentácie krajinného plánovania sa stanovujú územia s osobitným režimom starostlivosti o krajinu. Ustanovenie podrobnejšie špecifikuje, aké typy krajiny reprezentujú územie s osobitým režimom starostlivosti o krajinu. Táto úloha vyplýva z Dohovoru o krajine Rady Európy, podľa ktorého s aktívnou účasťou zainteresovaných strán na účely zlepšenia úrovne poznania svojich typov krajiny sa každá zmluvná strana Dohovoru zaväzuje vymedziť vlastné typy krajiny na celom svojom území a vyhodnotiť takto vymedzené typy krajiny s ohľadom na špecifické hodnoty, ktoré im pripisujú zainteresované strany a obyvateľstvo. Stanovenie územia s osobitým režimom starostlivosti o krajinu presadzuje priority a zásady aktívnej ochrany prírodných prvkov a kultúrno-historických hodnôt krajiny a definujú činnosti a opatrenia, ktoré sú nevyhnutné vykonávať na zabezpečenie jej integrovaného manažmentu krajiny.

K § 9

Ide o základné ustanovenie okruhu orgánov verejnej správy uskutočňujúcich výkon v oblasti krajinného plánovania, ktoré zabezpečujú jednotlivé činnosti v tejto oblasti. Predovšetkým ide o obstarávanie dokumentácie krajinného plánovania. Rozdelenie jednotlivých úloh je uvedené v nasledujúcich ustanoveniach. Orgánom krajinného plánovania sú iba orgány štátnej správy, a to ministerstvo a okresný úrad. Je to z dôvodu, že práve úlohou štátnych orgánov je zabezpečiť odborný podklad aj pre samosprávy, ktorý by stanovoval podmienky komplexnej starostlivosti o krajinu, ktorá by zabezpečila integrovaný manažment krajiny.

Na orgáne okresného úradu sa vytvorí na odbore starostlivosti o životného prostredia nový orgán štátnej správy na úseku krajinného plánovania, ktorý bude zabezpečovať agendu vo vzťahu na činnosť obcí.

K § 10

Ministerstvo plní z hľadiska predmetu navrhovaného zákona úlohu ústredného orgánu štátnej správy v oblasti krajinného plánovania. V navrhovanom ustanovení sú taxatívne vymenované úlohy ministerstva ako orgánu štátnej správy voči orgánom štátnej správy a právnickým osobám. Uvedené úlohy sú zoznamom kompetencií upravených podrobne v ostatných ustanoveniach navrhovaného zákona.

K § 11

Okresný úrad z hľadiska predmetu navrhovaného zákona plní úlohu miestneho orgánu štátnej správy v oblasti krajinného plánovania. V navrhovanom paragrafe sú taxatívne vymenované úlohy okresného úradu ako orgánu miestnej štátnej správy. Uvedené úlohy sú zoznamom kompetencií upravených podrobne v ostatných ustanoveniach navrhovaného zákona.

K § 12

Zákonom sa navrhuje nová odborná spôsobilosť v krajinnom plánovaní, a tou je spracovanie dokumentácie krajinného plánovania. V odseku 1 sa určuje, že dokumentáciu krajinného plánovania spracúva fyzická osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť na spracovanie dokumentácie krajinného plánovania a je zapísaná ministerstvom v osobitnom zozname spracovateľov dokumentácie krajinného plánovania.

Podľa odseku 2 môže byť spracovateľom dokumentácie krajinného plánovania aj právnická osoba, ktorá musí mať v predmete svojej činnosti alebo v štatúte krajinné plánovanie a ak vykonáva činnosti prostredníctvom fyzickej osoby, ktorá má odbornú spôsobilosť na spracovanie dokumentácie krajinného plánovania a je zapísaná ministerstvom v osobitnom zozname spracovateľov dokumentácie krajinného plánovania. Spracovateľ musí byť zamestnancom právnickej osoby alebo osobou v inom pracovnoprávnom vzťahu alebo v obchodnoprávnom vzťahu k právnickej osobe.

Odsek 3 definuje, že spracovanie dokumentácie krajinného plánovania je súbor všetkých činností spracovateľa, ktoré sú potrebné na spracovanie návrhu krajinného plánu vrátane jeho aktualizácie a taktiež spolupráca pri prerokovaní a vyhodnocovaní pripomienok.

V odseku 4 sa taxatívne vymenúvajú povinnosti spracovateľa dokumentácie krajinného plánovania. V rámci určenia povinností spracovateľa sa ustanovuje, že je povinný postupovať podľa platných právnych predpisov a záväznej metodiky určenej ministerstvom; využívať najnovšie poznatky o stave krajiny, stave životného prostredia a verejného zdravia, súbory a služby priestorových informácií vrátane ich metaúdajov, ktoré obsahujú informácie o krajine; spolupracovať s verejnosťou, s dotknutými samosprávami a s orgánmi štátnej správy pri definovaní a realizovaní krajinných koncepcií a zúčastniť sa na verejnom prerokovaní návrhu dokumentácie krajinného plánovania; spolupracovať s orgánom krajinného plánovania pri vyhodnocovaní pripomienok z prerokovania dokumentácie krajinného plánovania.

K § 13

Odsek 1 upravuje podmienky, za ktorých môže byť fyzická osoba zapísaná do zoznamu odborne spôsobilých osôb na spracovanie dokumentácie krajinného plánovania. Ustanovuje sa

jej spôsobilosť na právne úkony, bezúhonnosť, vzdelanie v príslušnom odbore, predpísaná prax a absolvovanie skúšky. Vzhľadom na to, že ide novú odbornú spôsobilosť, návrh prešiel Testom proporcionality podľa zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií. Od 1. septembra 2019 je účinná nová sústava študijných odborov Slovenskej republiky, v ktorej môžu vysoké školy Slovenskej republiky poskytovať vysokoškolského vzdelávanie. Sústava je vydaná formou vyhlášky č. 244 /2019 Z. z. Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o sústave študijných odborov Slovenskej republiky. V rámci existujúcich študijných odborov sú to ustanovené jednotlivé študijné odbory, ktoré majú vo svojich študijných programoch zameranie na krajinné plánovanie. Ide napríklad o študijné odbory ako je biológia, ekologické a environmentálne vedy, lesníctvo, poľnohospodárstvo a krajinárstvo, vedy o Zemi.

V odseku 2 sa stanovuje, že žiadateľ, ktorý doručí úplnú žiadosť a úspešne absolvuje odbornú skúšku bude zapísaný do zoznamu spracovateľ. Dokladom odbornej spôsobilosti na spracovanie dokumentácie krajinného plánovania je okrem zápisu do zoznamu aj osvedčenie, ktoré vydá ministerstvo.

Do zoznamu sa zapisujú základné údaje odborne spôsobilej osoby podľa odseku 3, v prípade osobných údajov, vrátane adresy trvalého pobytu, sa budú uvádzať iba na základe súhlasu odborne spôsobilej osoby. Hlavným dôvodom uvádzania týchto údajov je skutočnosť, že zoznam bude podkladom pre verejné obstarávanie pri obstarávaní dokumentácie krajinného plánovania.

V odseku 4 je riešená bezúhonnosť, ktorá je predpokladom na získanie odbornej spôsobilosti na obstarávanie dokumentácie krajinného plánovania a jej preukazovanie v súlade s novými postupmi.

V odseku 5 je zároveň určený termín 5 rokov na obnovu vedomostí odbornou prípravou a každých 5 rokov sa vedomosti posudzujú na základe vykonaných prác.

V odseku 6 sa ustanovuje, že ak bude podstatná zmena právnych predpisov na úseku krajinného plánovania, môže ministerstvo rozhodnúť o mimoriadnej odbornej príprave.

V odseku 7 sú taxatívne vymenované podmienky, za akých môže byť odborne spôsobilá osoba na spracovanie dokumentácie krajinného plánovania vymazaná zo zoznamu.

V odseku 8 sa stanovuje, že zoznam spracovateľov je zverejnený na webovom sídle ministerstva.

K § 14

Ustanovenie definuje základné etapy k obstarávaniu dokumentácie krajinného plánovania. V odseku 1 je uvedená základná povinnosť orgánov krajinného plánovania obstarávať dokumentáciu krajinného plánovania a sledovať jej aktuálnosť. Vymenované sú tu jednotlivé etapy postupu obstarávania dokumentácie krajinného plánovania od prípravných prác, cez zabezpečenie vypracovania návrhu zadania, zabezpečenie spracovania návrhu dokumentácie, až po uloženie a zabezpečenie vloženia schválenej dokumentácie krajinného plánovania do registra dokumentácie krajinného plánovania.

V odseku 2 sa uvádza, že v rámci obstarávania dokumentácie krajinného plánovania orgán krajinného plánovania v spolupráci so spracovateľom vytvorí v procese spracovania krajinného plánu podmienky na účasť širokej verejnosti, miestnych a regionálnych orgánov a iných strán,

ktoré sú zainteresované na definovaní a realizovaní krajinných koncepcií. Uvedená úloha vyplýva z Dohovoru o krajine Rady Európy, ktorá stanovuje, že zmluvné strany Dohovoru sú povinné vytvoriť podmienky na účasť širokej verejnosti, miestnych a regionálnych orgánov a iných strán, ktoré sú zainteresované na definovaní a realizovaní krajinných koncepcií.

Vzhľadom na iné plánovacie dokumenty a koncepcie, najmä dokumentáciu územného plánovania sa stanovuje, že orgán krajinného plánovania môže obstarat' dokumentáciu krajinného plánovania aj na podnet samosprávneho kraja alebo obce.

K § 15

Paragraf vymenúva podklady na obstarávanie dokumentácie krajinného plánovania. Podklady majú poskytnúť údaje pre komplexný prístup – plánovanie krajiny ako funkčného celku; majú umožniť obsiahnuť a previazať environmentálne, klimatické, hospodárske, sociálne a kultúrne ciele. Sú nimi existujúce dokumenty zamerané na riešenie stavu krajiny, napríklad:

územnoplánovacia dokumentácia,

zásady ochrany pamiatkového územia,

plány manažmentu lokalít svetového kultúrneho dedičstva,

Koncepcia ochrany prostredia národných kultúrnych pamiatok SR,

projekty pozemkových úprav,

Vodný plán Slovenska,

plány manažmentu čiastkových povodí a povodňového rizika,

plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií,

dokumentácia ochrany prírody a krajiny,

plán starostlivosti o lesy,

Národný lesnícky program,

Zelené správy (o stave lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a potravinárstva) za predchádzajúci kalendárny rok,

stratégie adaptácie na zmenu klímy,

plán integrovaného manažmentu dažďových vôd obce,

programy odpadového hospodárstva,

štátny program sanácie environmentálnych záťaží,

plán rozvoja distribučnej sústavy,

dopravné stratégie,

program na zlepšenie kvality ovzdušia,

Koncepcia geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky,

Atlas máp stability svahov Slovenskej republiky,

geologické a geofyzikálne mapy,

atlasy.

K § 16

Ustanovenie upravuje prvú fázu procesu obstarávania, a to prípravné práce, ktoré nasledujú po rozhodnutí orgánu krajinného plánovania obstarat' dokumentáciu krajinného plánovania. Odsek 1 ukladá povinnosť orgánu krajinného plánovania zabezpečovať prípravné práce v spolupráci so všetkými zainteresovanými subjektmi.

V odseku 2 sa upravuje obsah prípravných prác. Práce začínajú zverejnením oznámenia o začatí obstarávania dokumentácie krajinného plánovania, nasleduje sústredenie relevantných existujúcich podkladov, ktoré možno použiť na prípravu dokumentácie krajinného plánovania podľa § 15 a ich vyhodnotenie podkladov z hľadiska možnosti ich použitia a určenie ich záväznosti pre spracovanie dokumentácie krajinného plánovania v spolupráci s dotknutým orgánom štátnej správy alebo územnej samosprávy. Súčasťou je aj výber spracovateľa dokumentácie krajinného plánovania.

V odseku 3 sa ukladá orgánu krajinného plánovania povinnosť zverejniť oznámenie o začatí obstarávania dokumentácie krajinného plánovania.

Podľa odseku 4 je orgán krajinného plánovania povinný doručiť oznámenie o začatí obstarávania dokumentácie krajinného plánovania dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutým orgánom územnej samosprávy a dotknutým právnickým osobám.

K § 17

V odseku 1 a 2 sa uvádza, že orgán krajinného plánovania na základe prípravných prác zabezpečí spracovanie zadania, ktoré môže vypracovať spracovateľ alebo orgán krajinného plánovania. Zadanie je východiskovým odborným dokumentom pre obstarávanie návrhu dokumentácie krajinného plánovania. V ňom obstarávateľ určí hlavné požiadavky, ktoré chce dokumentáciou krajinného plánovania riešiť. Ustanovenie upravuje náležitosti zadania dokumentácie krajinného plánovania. Zadanie obsahuje vymedzenie riešenej časti krajiny, strategické zámery rozvoja riešeného územia, hlavné ciele, vymedzenie hlavných problémov, ktoré má dokumentácia krajinného plánovania riešiť, podrobné požiadavky na formu a rozsah spracovania dokumentácie krajinného plánovania.

Odsek 3 upravuje postup posudzovania a pripomienkovania zadania. Spracované zadanie zverejní orgán krajinného plánovania na minimálne 30 dní na svojom webovom sídle, úradnej tabuli a prípadne iným spôsobom, v rámci ktorej možno zasielať pripomienky a podnety. Dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutým právnickým osobám a dotknutým orgánom územnej samosprávy sa návrh zašle osobitne.

Odsek 4 upravuje postup po skončení pripomienkového konania. Orgán krajinného plánovania vyhodnotí pripomienky, upraví zadanie. Podľa odseku 5 má orgán krajinného plánovania povinnosť zverejniť upravené zadanie podľa vyhodnotenia pripomienok.

Odsek 6 ustanovuje, že zadanie je záväzným podkladom pre spracovanie dokumentácie krajinného plánovania a jeho platnosť od zverejnenia je 2 roky, ak sa nezačalo s obstarávaním

K § 18

Ustanovenie upravuje náležitosti návrhu dokumentácie krajinného plánovania. Podľa odseku 1 na základe zadania pre vypracovanie dokumentácie krajinného plánovania obstará orgán krajinného plánovania návrh dokumentácie krajinného plánovania. Spracovanie dokumentácie krajinného plánovania zabezpečí spracovateľ.

Odsek 2 určuje, že obsah dokumentácie krajinného plánovania obsahuje analýzu, syntézu, hodnotenie a návrh osobitnej časti dokumentácie krajinného plánovania. Analýzy, syntézy a hodnotenia vypracuje spracovateľ na základe existujúcich podkladov podľa § 15 s využitím metód krajinnoekologického hodnotenia a optimalizácie krajiny.

Odsek 3 upravuje postup pripomienkového konania návrhu dokumentácie krajinného plánovania. Orgán krajinného plánovania oznámi verejnosti začatie prerokovania na webovom sídle a inými dostupnými prostriedkami. Verejnosť má možnosť uplatňovať svoje pripomienky v stanovenej lehote, ktorá je najmenej 45 dní a oznámi verejnosti, kedy sa uskutoční verejné prerokovanie.

V odseku 4 je upravený postup prerokovania s dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutou samosprávou a dotknutými právnickými osobami. Dotknuté právnické osoby sú najmä správcovia a vlastníci dopravnej a technickej infraštruktúry. Orgán krajinného plánovania zašle dotknutým subjektom oznámenie o začatí prerokovania dokumentácie krajinného plánovania. V oznámení stanoví lehotu najmenej 30 dní.

Odsek 5 ustanovuje, že dotknutý orgán štátnej správy môže uplatniť stanovisko len v rozsahu svojich kompetencií a pôsobnosti a to na základe právneho predpisu, na ktorého základe uplatňuje svoju pôsobnosť.

Odsek 6 stanovuje prerokovanie návrhu dokumentácie krajinného plánovania, ktoré je uskutočňované aj na verejnej prezentácii za účasti spracovateľa. Miesto a čas verejného prerokovania je oznámený v oznámení.

Odsek 7 upravuje prerokovanie pripomienok s dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutou samosprávou a dotknutými právnickými osobami, ktorí môžu uplatňovať pripomienky v rozsahu svojich kompetencií. Neakceptované pripomienky dotknutého orgánu štátnej správy a dotknutého orgánu územnej samosprávy musí orgán krajinného plánovania prerokovať.

Odsek 8 upravuje postup pri vzniku rozporov. Ak v prerokovaní návrhu dokumentácie krajinného plánovania sú stanoviská dotknutých orgánov a dotknutých právnických osôb vzájomne rozporné je zabezpečiť dohodu a ak sa nepodarí dosiahnuť, orgán krajinného plánovania požiada o zaujatie stanoviska nadriadený dotknutý orgán. Ak sa rozpor pretrváva požiada orgán krajinného plánovania na okresnom úrade o odstránenie rozporu a zaujatie stanoviska ministerstvo. Ministerstvo prerokuje rozpor s príslušným ústredným orgánom, s ktorým dohodne riešenie rozporu, pričom riešením rozporu môže byť tak jeho akceptácia, ako aj neakceptácia. Ak je výsledkom dohody neakceptácia rozporu, rozhodne o rozpore vláda SR. Rovnaký postup sa týka aj dohody s orgánom územnej samosprávy.

Podľa odseku 9 sa musia všetky pripomienky vyhodnotiť. Neakceptované pripomienky sa s vysvetlením dôvodu neakceptácie oznámia subjektu, ktorý ich predložil.

V odseku 10 sa stanovuje, že na základe vyhodnotenia pripomienok návrh sa návrh dokumentácie krajinného plánovania upraví a predloží schvaľujúcemu orgánu na schválenie. Osobitná časť dokumentácie krajinného plánovania sa vydá príslušným vykonávacím predpisom – okresný úrad verejnou vyhláškou a ministerstvo vyhláškou.

Odsek 11 rieši špecifické podmienky pri obstarávaní Krajinného plánu Slovenska.

Odsek 12 špecifikuje spôsob zverejnenia dokumentácie krajinného plánu. Orgán krajinného plánovania zverejní dokumentáciu krajinného plánu vyvesením na úradnej tabuli najmenej na 30 dní ako aj na svojom webovom sídle a iným, v mieste obvyklým spôsobom. Dokumentáciu krajinného plánu zverejňujú aj dotknuté orgány územnej samosprávy.

K § 19

Odsekom 1 sa ustanovuje povinnosť orgánu krajinného plánovania neustále sledovať a vyhodnocovať vývoj krajiny a reagovať na zistené zmeny. Odsekom 1 sa ukladá povinnosť orgánu krajinného plánovania pravidelne, najmenej raz za päť rokov, preskúmať schválenú dokumentáciu krajinného plánovania. Cieľom preskúmania je preveriť, či sa nezmenili územné a krajinnoeekologické podmienky, podmienky ochrany životného prostredia a zdravých životných podmienok, princípy na adaptáciu na negatívne dôsledky zmeny klímy, podmienky územnej ochrany prírody, podmienky ochrany pamiatkového fondu. Ak sa zistia významnejšie disproporcie, orgán krajinného plánovania musí rozhodnúť, či je potrebné aktualizovať dokumentáciu. Aktualizáciou krajinného plánu sa podľa odseku 2 rozumie obstaranie konkrétnych zmien a doplnkov dokumentácie pri zachovaní jej vecného základu alebo obstaranie novej dokumentácie krajinného plánovania. Účelom tejto povinnosti je, aby dokumentácia bola udržiavaná v aktuálnom stave.

Odsek 2 rieši situáciu, kedy vzniká v území potreba umiestniť novú investíciu vo verejnom záujme, či už vlastný stavebný zámer alebo aj inú činnosť (napr. banskú), ktorú však neumožňuje príslušná územnoplánovacia dokumentácia a navyše je v rozpore aj s dokumentáciou krajinného plánovania. Vychádza sa z predpokladu, že územnoplánovacia dokumentácia a dokumentácia krajinného plánovania sú v súlade s z tohto dôvodu je potrebné obstať tak zmeny a doplnky územnoplánovacej dokumentácie ako aj aktualizáciu dokumentácie krajinného plánovania. V tomto prípade pôjde o spoločný, súbežný postup, ktorý umožňuje aj zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní.

V odseku 3 sa upravuje postup pri aktualizácii dokumentácie krajinného plánovania. Orgán krajinného plánovania oznámi verejnosti prerokovanie návrhu aktualizácie dokumentácie krajinného plánovania zverejnením oznámenia, v ktorom oznámi miesto a spôsob doručenia vyjadrenia a lehotu na vyjadrenie. Ak ide o prerokovanie krajinného plánu regiónu alebo miestneho krajinného plánu, orgán krajinného plánovania požiada dotknutý orgán územnej samosprávy zverejnenie oznámenia na webovom sídle, úradnej tabuli a v mieste obvyklým spôsobom. Pripomienku, ktorú neprijal, oznámi subjektu, ktorý ju uplatnil.

Podľa odseku 4 po schválení aktualizácie dokumentácie krajinného plánovania zabezpečí orgán krajinného plánovania spracovanie úplného znenia dokumentácie krajinného plánovania do troch mesiacov od schválenia dokumentácie krajinného plánovania, ktoré sa uložia do registra dokumentácie krajinného plánovania.

K § 20

Podľa odseku 1 sa dokumentácia krajinného plánovania vkladá do registra dokumentácie krajinného plánovania, ktorý je súčasťou webového sídla ministerstva.

V odseku 2 sa uvádzajú náležitosti vkladania dokumentácie krajinného plánovania do registra. Údaje sa do registra vkladajú najneskôr do 30 dní od nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu.

K § 21

Ustanovenie ukladá ministerstvu povinnosť ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o obsahu dokumentácie krajinného plánovania a o spôsobe spracovania

dokumentácie krajinného plánovania a tiež o obsahu žiadosti o overenie odbornej spôsobilosti na spracovanie dokumentácie krajinného plánovania a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti.

K § 22

V odseku 1 sa rieši prechodné obdobie do doby, kedy ešte nebudú registrovaní spracovatelia dokumentácie krajinného plánovania. Z tohto dôvodu sa predpokladá, že úlohu spracovateľa dokumentácie krajinného plánovania budú vykonávať do 31.12.2025 odborne spôsobilé osoby podľa § 55 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ktoré majú odbornú spôsobilosť pre vypracovanie územných systémov ekologickej stability. Odsekmi 2 až 4 sa zabezpečuje, aby do schválenia krajinných plánov na jednotlivých úrovniach boli považované už existujúce dokumenty územného systému ekologickej stability za dokumentáciu krajinného plánovania. Tým sa zabezpečí vysoká ochrana a starostlivosť o krajinu prakticky hneď po účinnosti tohto zákona.

K Čl. II

Navrhovaná legislatívna úprava umožňuje dotknutým orgánom štátnej správy na úseku pozemných komunikácií vydávať stanoviská v pripomienkovom konaní v procese obstarávania dokumentácie krajinného plánovania vrátane jej aktualizácie.

K Čl. III

Podľa článku III sa do prílohy zákona o živnostenskom podnikaní dopĺňa nová položka viazaná na odbornú spôsobilosť na spracovanie dokumentácie krajinného plánovania.

K Čl. IV

Navrhovaná legislatívna úprava umožňuje Dopravnému úradu ako dotknutému orgánu štátnej správy na úseku civilného letectva vydávať stanoviská v pripomienkovom konaní v procese obstarávania dokumentácie krajinného plánovania vrátane jej aktualizácie.

K Čl. V

Navrhovaná legislatívna úprava umožňuje dotknutým orgánom štátnej správy na úseku vnútrozemskej plavby vydávať stanoviská v pripomienkovom konaní v procese obstarávania dokumentácie krajinného plánovania vrátane jej aktualizácie.

K Čl. VI

Podľa článku V sa rozširuje podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov kompetencia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky bude plniť úlohu ústredného orgánu štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia vrátane krajinného plánovania.

K Čl. VII

Navrhovaná legislatívna úprava umožňuje dotknutému orgánu štátnej správy na úseku obrany štátu vydávať stanoviská v pripomienkovom konaní v procese obstarávania dokumentácie krajinného plánovania vrátane jej aktualizácie.

K Čl. VIII

Podľa článku VI sa rozširuje pôsobnosť zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Dokumenty územného systému ekologickej stability sa stávajú povinne využívaným podkladom pre spracovanie územnoplánovacích dokumentácií.

K Čl. IX

Pôsobnosť zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov sa upravuje vzhľadom na navrhovaný zákon. Plán manažmentu povodia zostáva povinným podkladom pre dokumentáciu krajinného plánovania, ale nebude nahrádzať krajinné plány.

K Čl. X

Navrhovanou legislatívnou úpravou sa z posudzovania strategických dokumentov budú vylúčené tie dokumenty, ktorých predmetom je oblasť životného prostredia, oblasť do ktorej aj dokumentácia krajinného plánovania patrí. To znamená, že dokumentácia krajinného plánovania nebude posudzovaná ako strategický dokument. Touto úpravou sa odstráni dlhodobá nejednoznačnosť posudzovania strategických dokumentov v oblasti životného prostredia.

K Čl. XI

Pôsobnosť zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov sa rozširuje o oblasť krajinného plánovania s tým, že využitie výsledkov geologických prác sa bude uplatňovať aj pri krajinnom plánovaní.

K Čl. XII

Navrhovaná legislatívna úprava umožňuje dotknutým orgánom štátnej správy na úseku dráh vydávať stanoviská v pripomienkovom konaní v procese obstarávania dokumentácie krajinného plánovania vrátane jej aktualizácie.

K Čl. XIII

Navrhovaná legislatívna úprava umožňuje dotknutým orgánom štátnej správy a dotknutým orgánom územnej samosprávy vydávať záväzné stanoviská v pripomienkovom konaní v procese obstarávania dokumentácie krajinného plánovania vrátane jej aktualizácie.

K Čl. XIV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2024.